

2016-11-22

Miljö- och energidepartementet
Kemikalieenheten
Christian Spångberg
Christian.Spangberg@regeringskansliet.se

Remissammanställning av förslag till nationella regler för hälsoskadliga ämnen i byggprodukter

Inledning

Kemikalieinspektionens (KemI) rapport från regeringsuppdraget *Förslag till nationella regler för hälsoskadliga ämnen i byggprodukter* skickades på remiss till 81 instanser den 16 december 2015. Av dessa har 47 instanser svarat. Därutöver har åtta instanser skickat in yttranden.

Förslaget är utfallet av regeringens uppdrag till KemI att undersöka om det finns ett behov av att ta fram nationella regler för farliga kemiska ämnen i byggprodukter för att minska barns exponering. Förslaget har genomförts efter samråd med Boverket och Folkhälsomyndigheten. Uppdraget redovisades till Regeringskansliet den 2 december 2015.

Sammanfattningsvis föreslår KemI att Sverige tar fram nationella gränsvärden för avgivning av hälsoskadliga kemiska ämnen i byggprodukter. Reglerna föreslås vara av samma konstruktion som de regler som redan finns i andra EU-länder för att minimera handelshindren.

KemI har tagit fram förslag på nationell lagstiftning som omfattar byggprodukter som används för att konsturea golv-, vägg- och innertakssektioner. Genom EU:s byggproduktförordning kommer det också att finnas krav på att produkterna måste dokumenteras med avseende på avgivningen av flyktiga organiska ämnen (VOC) samt mindre flyktiga organiska ämnen (SVOC) för att få saluföras och användas på den svenska marknaden.

Nedan följer en sammanställning av remissinstansernas synpunkter. Remissvaren i sin helhet finns tillgängliga hos Miljödepartementet, dnr M2015/04120/Ke.

Remissinstanser som tillstyrker eller är positiva utan synpunkter

Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Länsstyrelsen i Värmlands län, Stockholms universitet – ACES, Konkurrensverket.

Remissinstanser som tillstyrker eller är positiva med synpunkter

Folkhälsomyndigheten, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Göteborgs universitet, Karolinska institutet – Institutet för miljömedicin, Umeå universitet, Boverket, Konsumentverket, Helsingborgs kommun, Lunds kommun, Malmö kommun, Uppsala kommun, Astma och allergiförbundet, Byggvarubedömningen, Fastighetsägarna, HSB, IVL Svenska Miljöinstitutet, BASTA, SABO – Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag, SundaHus i Linköping AB, Sveriges Byggindustrier, Specialfastigheter, Hyresgästföreningen, Tarkett AB.

Remissinstanser som har haft synpunkter på någon del av förslagen

Nacka tingsrätt, Kommerskollegium, Norrköpings kommun, Stockholms kommun, Golvbranschen, IKEM – Innovations- och kemiindustrierna, Swedisol, Fortifikationsverket, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac), Paroc AB.

Remissinstanser som avstyrker helt/delvis

Länsstyrelsen i Uppsala län, Byggmaterialindustrierna, Byggmaterialhandlarna.

Remissinstanser som avstår från att yttra sig eller inte har några synpunkter

Svea Hovrätt med Mark- och miljööverdomstolen, Socialstyrelsen, Länsstyrelsen i Blekinge län, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Kungliga Tekniska högskolan, Naturvårdsverket, Luleå kommun, Växjö kommun, Sveriges Kommuner och Landsting.

Övergripande kommentarer

Många remissinstanser tillstyrker förslaget. Många anser dock att det är bristfälligt att kraven endast avses gälla produkter som omfattas av definitionen enligt byggproduktförordningen och att inredning därmed inte omfattas av de föreslagna kraven.

Ett flertal remissinstanser anser att det är bra att endast emissionerna av hälsoskadliga ämnen från byggprodukter som regleras istället för innehållet av sådana ämnen. De anser vidare att Sverige ska arbeta för att det inom EU införs harmoniserade regler för emission av farliga ämnen från byggprodukter.

Ett antal remissinstanser föredrar en harmoniserad europeisk reglering inom området och uppmanar Sverige att driva denna fråga inom EU istället för en nationell reglering.

Folkhälsomyndigheten är positiv till förslaget om att införa nationella regler på detta område och anser att det är en viktig åtgärd för att minska befolkningens totala exponering för hälsoskadliga ämnen i inomhusmiljön.

Lst i Skåne län delar analysen att enbart frivilliga system inte är tillräckligt för att nå en giftfri miljö i byggsektorn utan att det finns ett behov av tydliga och rättvisande regler. De menar att reglerna helst bör vara på EU-nivå och trycker på att arbetet med sådana regler bör fortgå samtidigt som de ställer sig positiva till nationella regler.

Lst i Stockholms län anser att förslaget ligger väl i linje med deras generella arbete med miljömålet och den framtagna strategin för miljömålet Giftfri miljö, (rapport 2015:21).

Lst i Uppsala län bedömer att det är hälsomässigt motiverat att reglera emissioner av hälsofarliga ämnen i den omfattning som KemI föreslår. Dock anser de att konsekvenserna av förslaget att reglera emissioner av SVOC behöver utredas ytterligare innan förslaget kan genomföras i denna del.

Lst i Västra Götalands län är positiv till förslaget och bedömer att det är proportionellt och effektivt.

Lst i Östergötlands län delar KemIs åsikt om att det finns behov av att ta fram nationella gränsvärden för avgivning av hälsoskadliga ämnen i byggprodukter.

Göteborgs universitet anser att det är viktigt att åtgärder vidtas för att människor inte ska utsättas för hög exponering av farliga kemiska ämnen. De menar dock att det inte ges mycket utrymme till barnperspektiv i rapporten och att dokumentationen av exponeringsrisken för barn är bristfälligt belyst.

Karolinska institutet – Institutet för miljömedicin stödjer förslagen i huvudsak men påpekar att det är en stor brist att förslaget endast omfattar ämnen som är allergiframkallande vid inandning och inte hudexponering via luften. Vidare kritiserar också att ämnesgruppen VVOC inte omfattas.

Umeå universitet anser att KemIs rapport är i linje med Umeå universitets miljöpolicy som föreskriver att universitetet ska minska användningen av råvaror samt bidra till en giftfri miljö genom att välja miljöanpassade produkter samt förebygga utsläpp av föroreningar.

Konsumentverket välkomnar förslaget och påpekar att detta breda angreppssätt, där byggprodukter för konstruktion av golv, väggar och innertak omfattas i den nationella regleringen, är värdefull även i ett vidare perspektiv då det kan underlätta och påskynda arbetet med att ta fram harmoniserade standarder på området så att de gemensamma kraven på EU-nivå på sikt kan stärkas.

Helsingborgs kommun är generellt positiv till den föreslagna nationella lagstiftningen. Dock ställer de sig frågande till vad det innebär att kemiska produkter, som till exempel färger, utesluts ur regleringen. Vidare vill de understryka vikten av en regelbunden översyn av de föreslagna svenska reglerna kring byggprodukter i takt med att regelverken harmoniseras.

Lunds kommun bedömer att reglerna som förslaget innebär är välbehövliga då avsaknaden av nationella regler innebär att ansvaret att välja rätt produkt faller på byggherren, eller konsumenten, vilket ställer stora krav på kunskap.

Malmö kommun ser positivt på de föreslagna åtgärderna i rapporten. De anser dock att rapporten behöver förtydligas om det kommer finnas sanktioner kopplade till de föreslagna reglerna. Vidare bör framtida krav också tas fram i samråd med Boverket och Folkhälsomyndigheten.

Stockholms kommun bedömer att förslaget borde innebära en förbättring mot nuvarande ordning och generellt leda till en minskning av skadliga kemikalier i byggprodukter. De ställer sig dock frågande hur administrativa kostnader är kopplade till tillsyn och menar att det utöver samordning krävs ekonomiska förutsättningar för att bedriva tillsyn.

Astma och allergiförbundet anser att förslagen om reglering och tillsyn när det gäller kemiska emissioner m.m. från byggprodukter är bra. De vill dock framhålla vikten av att driva på utvecklingen av att ta fram harmoniserade standarder för testmetoder för SVOC och någon form av styrmedel/reglering för dessa framöver.

Byggmaterialindustrierna anser att man bör avvakta regleringen av SVOC på grund av ökade administrativa kostnader. De menar också att byggvarudeklarationen bör användas som underlag för information om emissioner.

Byggvarubedömningen samtycker i stort med innehållet i KemIs rapport och tillstyrker förslaget till ny författning. De ser dock brister i att inga krav ställs för ämnen som ännu inte är utvärderade enligt LCI (Lowest Concentration of Interest)-konceptet samt att kraven endast avses gälla produkter som omfattas av definitionen enligt byggförordningen. De anser att inredning bör omfattas av kraven. I förslaget saknas vidare begränsningar för ämnen med kända problematiska egenskaper som inte fångas upp med emissionsmätningar. Det saknas också krav på att leverantörer ska redovisa material och ämnesinnehåll för produkter.

Fastighetsägarna tillstyrker i allt väsentligt förslaget till förordning och föreskrifter i KemIs rapport. De anser dock att en brist med lagstiftningen är att kraven enbart avser gälla produkter som omfattas av definitionen enligt byggproduktförordningen. Detta skapar ett kryphål och kan innebära att en levererad färdigmålad byggprodukt inte klarar kraven på grund av emissioner från färgen, medan samma färg får användas för att måla produkter avsedda för inomhusbruk på plats.

Golvbranschen är positiv till förslagens inriktning att reglera emissioner. De välkomnar arbetet med EU-gemensamma värden. De anser att ämnesurvalet för hormonstörande ämnen endast bör baseras på EDs-databasen kategori 1 och Reach Kandidatförteckning. Vidare anser de att gränsvärden för CMR-ämnen bör förtydligas samt att KemI ska samråda med berörda branscher

innan föreskrifter om vilka ämnen och vilka gränsvärden som omfattas meddelas.

HSB anser att det är bra att krav ställs på att information om emissioner av enskilda ämnen ska redovisas vilket ger möjlighet att sätta krav utifrån ämnenas potentiella farliga egenskaper. Vidare anser de att det är bra att förslaget harmoniserar med krav som ställs i andra Europeiska länder men att det är en brist att inga krav ställs för ämnen som ännu inte är utvärderade enligt LCI-konceptet. I förslaget saknas krav på att leverantörer ska redovisa material och ämnesinnehåll. Denna information är viktig för att så tidigt som möjligt upptäcka samband mellan identifierad ohälsa orsakad av specifika material eller ämnesinnehåll i byggprodukter.

IVL Svenska Miljöinstitutet, BASTA välkomnar KemIs förslag till nationella regler. De anser att det är bra att reglerna harmoniseras med de krav som redan ställs i flera av EU:s medlemsländer. Vidare anser de att det är viktigt att det klargörs hur reglerna kopplar mot byggproduktförordningen och REACH. Gällande testmetoder anser de dock att det är viktigt att det finns en godkänd CEN-standard i samband med införandet av reglerna.

Sveriges Byggindustrier ser positivt på de föreslagna nationella reglerna. De välkomnar att emissionsmätningarna ska göras på produktnivå. Vidare vill de betona vikten av regelbunden utvärdering och snabb uppdatering av reglerna med tanke på att kravställande resulterar i produktutveckling och därmed användande av nya ämnen på marknaden.

Sveriges Färgfabrikanters Förening anser att implementeringstiden för regleringen bör vara minst fem år. Detta då mätmetoderna för emissionsmätning inte är publicerade och därmed heller inte upptagna i de harmoniserade standarderna. De menar vidare att en nationell lagstiftning kommer att vara utvecklingshämmande för industrin och kommer att kosta arbetstillfällen för Sverige.

Tarkett AB välkomnar en officiellt sanktionerad, vetenskapligt förankrad syn på acceptabla nivåer av kemiska emissioner till inomhusluften. De menar att ett riskperspektiv på kemikalier i inomhusmiljön skapar bättre förutsättningar för återvinning inom byggsektorn.

Synpunkter (Rapportens kapitelindelning)

1.2 Författningsförslag

Svea hovrätt med Mark- och Miljööverdomstolen menar att rubriken på författningen bör lyda ”förordning om byggprodukter som avger farliga ämnen” eller liknande eftersom den handlar om hantering av just byggprodukterna och inte de farliga ämnena.

Kommerskollegium menar att förordningsförslaget är formulerat på ett sätt som kan mottolkas till att även andra byggprodukter och gränsvärden än de som framgår av KemIs föreskrifter kan omfattas av förordningen. De efterfrågar ett tydliggörande. Vidare anser de att regeringen och KemI bör anmäla regleringen tillika tillämpningsföreskrifterna till kommissionen.

Lst i Stockholms län tillstyrker förslaget att KemI ges befogenhet att meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för tillämpning av 5 § i förslag till förordning. Vidare anser de att 9 – 11 §§ bör ses över och kompletteras.

Lst i Västra Götalands län, anser att ämnesnamnen i bilaga 1, Gränsvärden för VOC enligt 2 §, bör anges även på svenska.

Norrköpings kommun ställer sig frågande till varför det inte ska finnas dokumentation för produkter som har funnits på marknaden i mer än 10 år. De anser att tillverkare och importörer bör kunna visa att alla deras produkter uppfyller kraven.

Stockholms kommun önskar ett klagörande hur KemI kommer att arbeta med problemet som framkommer genom att de konstaterar att informationen om emissioner från olika material är sparsam samtidigt som de skriver att byggprodukter inte får emittera VOC eller SVOC. Stockholms kommun ser att det finns ett stort behov av att utveckla fungerande systematik och standarder för hur emissioner skall mätas för att få föreslagna regler att fungera i praktiken och ge önskat resultat.

Uppsala kommun anser att tillgängligheten av relevant dokumentation, d.v.s. prestandadeklarationen enligt Byggproduktförordningen bör vara längre än de föreslagna tio åren, då byggnader med dessa produkter har mycket längre livstid än så.

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna anser att 6 § bör omformuleras gällande KemIs bemyndigande. Vidare delar de inte KemIs uppfattning gällande begränsningen av ämnen som är klassificerade som cancerframkallande, arvsmasseskadande eller fortplantningsstörande. De anser att om det går att visa på säker användning ska ett ämne vara tillåtet under förutsättning att det uppfyller fastställda säkra emissionsvärden (EU-LCI).

IKEM och Tarkett AB önskar vidare att testresultat från EN ISO-mätningar ska få användas för produkter som redan finns på marknaden istället för standarden EN 16516 enligt författningsförslaget.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Svedac) framför följande synpunkter avseende 8 § i författningsförslaget. De menar att samma krav på provning under ackreditering också bör gälla de byggprodukter som innehåller några av de 46 farliga ämnen som har identifierats av utredningen och som inte omfattas av byggproduktförordningens krav. De menar också att det kan vara relevant att överväga att inför krav på att provningar ska utföras av ackrediterade laboratorier i tredjepartsställning samt att en oberoende kontroll av fortlöpande tillverkning av dessa produkter är av vikt.

Tarkett AB ifrågasätter gränsvärdet på 1 µg/m³ för SVOC, CMR kategori 1a/1b. De menar att regelverket i Tyskland och Belgien har satt ett gränsvärde på 100 µg/m³ varför det svenska kravet är mycket strikt utan att det finns tillräckligt vetenskapligt underlag för detta.

Byggmaterialhandlarna påpekar att rapporten hänvisar till användningen av en standard som man förmodar kommer att beslutas. De ser denna punkt som särskilt viktig vad gäller ikraftträdandetidpunkten. De menar att det är allt för optimistiskt att lagstiftningen ska börja gälla redan 1 januari 2018. Testmetoden måste först finnas på plats. Vidare önskar de tillåtelse att sälja ut de varor som finns i lager istället för att begränsa möjligheten till ett år enligt förslaget.

2.1 Avgränsningar

Folkhälsomyndigheten menar att även fast monterad inredning bör kunna rymmas inom förordningens kriterium om att produkten varaktigt ska ingå i byggnaden och därmed även ingå i det föreslagna regelverket.

Stockholms kommun menar att förordningen kan få oönskade konsekvenser eftersom att kemiska produkter inte omfattas av den nya förordningen. De påpekar att om till exempel en vägg målas på plats så behöver färgen inte redovisas eftersom att det är en kemisk produkt. Om väggen levereras som ett prefabricerat element måste den dock redovisas. De menar därför att de rättsliga olikheterna mellan reglerna om en kemisk produkt eller en byggprodukt måste övervägas närmare.

Uppsala kommun önskar att även köksinredning och annan fast inredning omfattas av regleringen då många barn och blivande föräldrar spenderar en stor del av tiden i den miljön.

Astma och allergiförbunden anser att förslaget bör utökas till att även omfatta kemiska produkter som inomhusfärger, limmer, spackel, lacker, fogmassor, primer m.m. Vidare föreslås att förslaget också bör fokusera på byggprodukter som kan påverka huden vid kontakt.

Sveriges Färgfabrikanters Förening anser att regleringen endast ska omfatta byggprodukter, d.v.s. undanta alla kemiska produkter så som färg, lack, etc.

3.1 Inomhusmiljö och hälsoeffekter

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna saknar referenser till vissa påstående gällande samverkans effekter mellan olika ämnen i låga koncentrationer samt dammhalter i förskole- och skolmiljö.

4 Kartläggning av farliga kemiska ämnen i byggprodukter

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna framhåller att det saknas specifika kriterier inom EU-lagstiftningen för att fastställa om ett ämne är hormonstörande och att EU-kommissionen för närvarande arbetar med att ta fram detta. De menar att KemI har valt att identifiera ämnen både från kategori 1 och 2 i EDC-databasen och SIN-listan som hormonstörande trots att ämnena i kategori 2 mycket väl kan visa sig sakna hormonstörande effekter. De anser därför att ämnena i kategori 2 inte ska inkluderas i gruppen farliga kemiska ämnen.

IKEM anser vidare att KemI borde skilja på olika ftalater då detta är en grupp av ämnen med olika egenskaper och skilda användningsområden.

5 Emissioner av farliga ämnen från byggprodukter

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna menar att det finns nya vetenskapliga studier som visar att halten ftalater i dammet inte korrelerar med människors exponering för ftalater. Därför är detta inte en indikator på inomhusluftens kvalitet. Vidare menar IKEM att KemIs påståenden om förekomsten av och exponering för ftalater i byggprodukter och damm inte stämmer överens med slutsatserna i EU:s riskbedömning av DEHP. De menar att om vi ska ha en harmoniserad reglering av kemikalier bör EUs gemensamma riskbedömning gälla även i Sverige.

SundaHus i Linköping AB anser att det är olyckligt att det inte kan ställas krav på VVOC och SVOC-ämnen då det saknas LCI-värden att jämföra med. De hoppas att det inte dröjer allt för länge innan metoder fastställs för detta ändamål.

6 Initiativ för att fasa ut farliga ämnen från byggprodukter

Golvbranschen anser att en rättvisande beskrivning av Sunda Hus i Linköping AB inte görs gällande dess organisationsform och ägarstruktur. Går det att kort beskriva hur Golvbranschen vill att beskrivningen ska se ut eller vad som är felaktigt i KemIs rapport?

7 Aktuell lagstiftning

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna menar att KemIs beskrivning av Tysklands reglering av ämnen som är fortplantningsstörande eller som har fortplantningsstörande effekter är missvisande. De menar vidare att reprotoxiska ämnen faktiskt ingår i det tyska systemet samt att de gränsvärdena som KemI skrivit inte stämmer. De menar att gränsvärdet för emissioner av VOC ämnen som klassificeras som CMR (d.v.s. inklusive R) är $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ efter 3 dagar och $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ efter 28 dagar.

SundaHus i Linköping AB anser att det är viktigt att se till att potentiellt farliga ämnen som idag saknar LCI-värden kan fångas upp av systemet på liknande sätt som det görs i Tyskland. Vidare anser de att framtagning av mätmetoder för TSVOC också bör prioriteras för att inte tappa bort detta i kraven.

8.2.3 Juridisk analys av möjligheter med en nationell reglering

Kommerskollegium anser att ECHA bör informeras i samband med att författningarna anmäls till kommissionen enligt anmälningsdirektivet. Vidare understryker de att eventuell nationell reglering av emissioner från

byggprodukter måste vara förenliga med EUF-fördragets bestämmelser om fri varurörlighet.

Byggmaterialhandlarna saknar en bedömning i rapporten huruvida det är möjligt för en medlemsstat att införa regelverk som förbjuder användningen av sådana produkter som är tillåtna enligt EU:s Byggproduktförordning. Även om det skulle vara möjligt, anser de att det är direkt olämpligt genom att det undergräver förtroendet för CE-märkningen.

8.2.4 Vilka ämnen bör omfattas av en reglering

Ett flertal remissinstanser menar att det är viktigt att avsikten görs klar gällande formaldehyd. De anser att det tydligt bör framgå att formaldehyd är en VVOC och då inte omfattas av förordningen. Dessutom regleras emissionerna av formaldehyd från träbaserade skivor i KIFS 2008:2. De pekar också på hänvisningen till "Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar" är otydlig. I förordningen bör förtydligas om hänvisningen enbart gäller 2008 års förordning med bilagor eller om den även avser den förnyade bilaga VI med senare tillkomna substanser. Till följd av att formaldehyden har lagts till i den nya bilaga VI varande en CMR så ger en strikt tolkning av förslaget att substansens gränsvärde är $1\mu\text{g}/\text{m}^3$. En sådan tolkning menar de skulle ha katastrofala följderna för den svenska byggindustrin.

Lst i Östergötlands län framför att regleringen gällande formaldehyd från träbaserade skivor inarbetas i förslaget till förordning om farliga ämnen i byggprodukter och förslag till föreskrifter.

Golvbranschen anser att man bör avvakta att reglera SVOC-ämnen.

SundaHus i Linköping AB menar att eftersom syftet med en nationell reglering är att skydda barn bör det vara fokus på ftalater i regleringen oavsett om de har LCI-värden, är CMR-ämnen eller inte. Mot bakgrund av EDC-listan och SIN-listan, bör även ftalater såsom DiNP regleras.

Sveriges Färgfabrikanters Förening menar att urvalet av ämnen ska vara vetenskapligt grundat. De anser att SIN-listan inte bör användas eftersom den inte har någon form av officiell legitimitet. De anser vidare att den så kallade EDS-databasen inte heller är en vetenskapligt grundad databas.

Swedisol menar att formaldehyd ska betraktas som en VVOC och därmed inte omfattas av förordningen.

8.3.5 Marknadskontroll/Tillsyn

Nacka tingsrätt ställer sig tvekande inför förutsättningarna att på ett tillräckligt tydligt sätt fördela ansvaret mellan myndigheterna. De anser att det är viktigt att frågan om tillsynsansvaret klargörs.

Kommerskollegium anser att det är lämpligare att Boverket blir tillsynsmyndigheter ur ett företagarperspektiv.

Lst i Stockholms län menar att ansvarsfördelningen mellan KemI och Boverket bör tydliggöras och utvecklas. De menar också att myndighetsgemensamma tillsynskampanjer i samband med införandet eller efter implementeringen av lagstiftningen kan vara värdefulla.

Lst i Västra Götalands län håller med KemI om föreslagen tillsynsmetod. Dock anser de att kommunernas roll i tillsynen inte har beaktats i rapporten och att det hade varit lämpligt.

Lst i Östergötlands län, Stockholms kommun menar att tillsynsansvaret bör hamna hos KemI.

Boverket välkomnar förslaget till nationella regler men delar inte KemIs uppfattning om fördelning av tillsynsansvaret mellan myndigheterna. De anser att tillsynsansvaret bör vara sammanhållet och inte delat.

Konsumentverket anser att tillsynsbestämmelserna måste ändras så att det klart och tydligt framgår vilket marknadskontrollansvar och vilka befogenheter de olika myndigheterna har.

Norrköpings kommun tolkar att tillsynsmyndigheten ska utöva tillsyn över att reglerna följs hos distributörer eftersom KemI har ansvar för tillverkare och importörer. Eftersom att distributörerna inte behöver ha någon egen dokumentation kan det bli svårt för tillsynsmyndigheten att utöva tillsyn över kraven. Det behöver förtydligas huruvida myndigheten behöver utöva tillsyn på grund av att tillverkare och importörer kontrolleras av KemI.

Fortifikationsverket anser att det är av stor vikt att KemI och Boverket har samsyn i hur tillsyn och kontroll ska ske.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Svedac) vill understryka vikten av att utredningen också resulterar i en precisering av KemIs respektive Boverkets tillsynsansvar.

Byggmaterialhandlarna vill att kemikaliekontrollen av byggprodukter ska ligga inom ramen för Boverkets Marknadskontroll. Att dela upp ansvaret mellan flera myndigheter ligger inte i linje med att underlätta för företagen.

9.4.2 Konsekvenser för företagens konkurrensvillkor och handel med byggprodukter

Swedisol menar att det nationella gränsvärdet kan få stora konsekvenser för byggmarknaden och bör belysas mer noggrant.

9.4.5 Konsekvenser för människors hälsa och miljön

Astma och allergiförbundet påpekar att en annan målgrupp som drar nytta av nationell reglering, förutom barn, är personer med allergi och annan överkänslighet – oavsett ålder.

9.5 Analys och rekommendationer från konsekvensutredningen

IKEM – Innovations- och kemiindustrierna anser att de föreslagna reglerna för SVOC inte ska införas till 2018. Däremot kan man som i Belgien och Tyskland införa ett TSVOC på $\leq 100 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Bilaga 8: Förslag på gränsvärden baserade på EU-LCI samt tyska AgBB-LCI

SundaHus i Linköping AB anser att utifrån/med hänsyn till försiktighetsprincipen bör alltid de lägsta gränsvärdena av EU-LCI och tyska AgBB-LCI väljas.

Fortifikationsverket reagerar över att det i bilaga 1 och 8 redovisas gränsvärden/LCI för bl.a. toulen och dess kemiskt nära släktingar etylbensen, xylen och styren, detta blir lite förvirrande ur två aspekter anser de. Detta då det under punkt 4.2 står följande ”LCI-värdena är baserade på hälsoeffekter men ska inte betraktas som riktvärden eller gränsvärden för VOC”. Om värdena är baserade på hälsoeffekter borde inte toulen ha en 10-potens högre gränsvärde än t.ex. styren.

Lst i Östergötlands län menar att de föreslagna gränsvärdena bör ses över och att ett förslag med halverade LCI-värden bör utredas närmre. Genom att

tillåta att byggprodukter ensamt får stå för hela exponeringen så kan det innebära att den totala halten av flyktiga och mindre flyktiga ämnen som vi exponeras för i inomhusmiljön överskrider de hälsoriskbaserade gränsvärdena. De menar att ett sätt att komma till rätta med flera källor kan vara att emissioner av enskilda ämnen för byggprodukter begränsas till halva LCI-värdet. Detta sker redan inom andra ämnesområden t.ex. vid framtagande av riktvärden inom förorenade områden.